

WSTĘP

Literatura dotycząca rachunkowości sektora finansów publicznych jest bardzo skromna. W skali całego kraju tylko nieliczni autorzy podejmują tę tematykę. Problem braku literatury, w szczególności tej aktualnej, potęguje fakt, że w 2010 r. regulacje prawne w odniesieniu do rachunkowości prowadzonej przez jednostki sektora finansów publicznych (dalej: JSFP) uległy zasadniczym zmianom. Od 1 stycznia 2010 r. obowiązuje bowiem nowa ustawa o finansach publicznych¹, a w ciągu roku wchodziły w życie kolejne akty wykonawcze do niej. Tym samym od 1 stycznia 2011 r. rachunkowość prowadzona przez JSFP w pełni opiera się na nowych rozwiązaniach, w wielu przypadkach znacznie różniących się od poprzednich rozwiązań wynikających z poprzedniej ustawy o finansach publicznych² i aktów wykonawczych do niej. Ponadto należy podkreślić, że nieliczne dostępne opracowania przedstawiają rachunkowość w odniesieniu do wszystkich kategorii JSFP, a więc zarówno jednostek sektora rządowego, sektora samorządowego, jak i jednostek funkcjonujących w obszarze ubezpieczeń społecznych. Niniejsza książka jest zatem próbą wypełnienia tej luki w omawianym zakresie, w szczególności w obszarze rachunkowości prowadzonej przez jednostki sektora samorządowego.

Książka składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym przedstawione zostały podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu rachunkowości jednostek sektora finansów publicznych, których znajomość jest konieczna dla zrozumienia materiału prezentowanego w dalszej części opracowania. Trzy kolejne rozdziały mają zbliżoną strukturę, mimo że dotyczą zasad prowadzenia rachunkowości w różnych organach jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST), tj. rachunkowości budżetów w JST jako organie finansowym, rachunkowości samorządowych jednostek i zakładów budżetowych w JST jako jednostce budżetowej oraz rachunkowości organów podatkowych w JST jako organie podatkowym w odniesieniu do podatków lokalnych i opłat. Zaprezentowano w nich plany kont stosowane we wspomnianych jednostkach oraz sposób dekretowania typowych operacji. Podkreślić należy, że dekretacja celowo została przedstawiona w formie tabel, a nie na tzw. kontach teowych, jak ma to miejsce w większości tego typu opracowań. Z jednej strony założono bowiem, że Czytelnik posiada podstawową wiedzę z zakresu rachunkowości, z drugiej natomiast rozwiązanie to jest zbieżne ze sposobem wprowadzania dokumentów księgowych w różnego rodzaju systemach informatycznych wykorzystywanych w rachunkowości. W rozdziałach drugim, trzecim i czwartym zawarte zostały

---

¹ Dz.U. z 2009 r., nr 157, poz. 1240.

² Dz.U. z 2005 r., nr 249, poz. 2104.

również zadania obrazujące poruszane w nich kwestie, które pozwolą usystematyzować i utrwalić wiedzę. Rozdział piąty poświęcono problematyce sprawozdań budżetowych i finansowych sporządzanych przez jednostki sektora samorządowego. Wszystkie rozdziały zostały zakończone zestawem pytań kontrolnych dotyczących przedstawionej w nich problematyki. Dołączona bibliografia przedmiotu powinna ułatwić zainteresowanym pogłębienie wiedzy poprzez dotarcie do innych, nielicznych opracowań z zakresu rachunkowości sektora finansów publicznych.

Opracowanie zostało sporządzone na podstawie aktualnie obowiązujących aktów prawnych, a szczególnie ustawy o rachunkowości, ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 2010 r. Jest ono przeznaczone przede wszystkim dla studentów kierunków ekonomicznych oraz osób rozpoczynających pracę w księgowości jednostek sektora samorządowego. Mam nadzieję, że spełni ono swój cel. Jednocześnie, mając świadomość, że zapewne nie jest pozbawione błędów i nieścisłości, będę wdzięczny za ich wskazanie³, co pozwoli na wprowadzenie odpowiednich udoskonaleń i modyfikacji.

Artur Zimny

---

³ E-mail autora: artur_zimny@tlen.pl